

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad **FÖLDES EDE**
 könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Homo regius.

Zalathna szülöttje Lukács László volt pénzügyminiszter, kinek szerencsés keze vette meg arany- valutánk alapját, ő Felségetől, mint homo regius bízott meg, hogy keresse a kibontakozást, mely véget vessen az országot mindenképpen elgyöngítő politikai válságnak. A homo regius a többségben levő függetlenségi pártiak ajánlotta fel a kormányalakítást azzal a fő feltétellel, hogy az új választási törvényt hozza meg, a kormányban azonban pártokivüli miniszterek is legyenek.

Lukács László fellepését nagyon vegyes érzelmekkel fogadták s feltűnő volt, hogy éppen a koalíció 67-es lapjai voltak telve ellene való támadással és gyanúsítással, ellenben a függetlenségi pártban nem volt oly nagy a felháborodás, sőt — mert a malukra hajtotta a vizet — a pártkörben sympathikus hangok is hallatszottak az új kibontakozást kereső államférfi irányában.

Ma még végleges megállapodás nincs, de a megoldást siettetni fogja a koalíciós miniszterium végleges lemondása és felmentése, melyet Wekerle miniszterelnök nyomatékosan sürget ő Felségénél.

Ez a koalíciós kormány vége, melyet dicsőségesnek, pályafutását eredményesnek — fájdalom, nem mondhatunk. Ha az ország erkölcsi és anyagi helyzetét emelni bírta volna, ha új életet keltett volna a darabont uralom után, ha cselekedeteivel és mulasztásaival nem állította volna az országot újabb és újabb válságok elé, bizony általános megelégedés közt folytathatta volna működését.

De hát nem lehetett másképpen, mert a kormány tagjai azokban a nagy kérdésekben, melyekről a nemzet és a király azt tartotta, hogy a koalíciót egyesítik, nem értett egyet és mégis megmaradt a helyén. Vállalta pd. a választási reformot, melyben a különböző pártok nem értettek egyet, és természetesen a miniszterium tagjainak is más-más volt a meggyőződése. A szolidaritás tehát hiányzott és mégis próbálkoztak egy hasonló kormány alakításával. Mindhiába. Ezt az állapotot feuntartani nem lehetett, mert nem volt egységes, életrevaló elvi alap. Nem volt praktikus, megvalósítható nemzeti program. Ő Felsége megpróbálta Bécsben is. Budapestben is a kiegyenlítést. Nem sikerült. Most újabb kísérlet tétel végett küldte Lukács Lászlót, régi bizalmas hívet. Nem kell annyira kicsinyelni a király választását és jó szándékát, s már előre hirdetni az egyezkedés kudarcát.

Ha nem tudtak eddig maguk között évek során át megvalósítható közös alapot találni, legalább ne nehezítsék a homo regiusnak, — legyen az akár Lukács László, akár más — azt a becstelenes törekvését, hogy kivihető elvi alapon egy erős, kormányképes többségnek alkalmat szerezzen a komoly érvényesülésre, természetesen a meglévő alkotmányos alaptörvények feuntartásával.

Szemle.

Wekerle miniszterelnök Bécsbe utazott, és a király előtt kihallgatáson jelenvén meg a kabinet végleges fölmentését kérte. A kabinetnek ezt az elhatározását minden tekintetben helyeselni kell, mert a mai állapot feuntartása sem az országnak érdekében nem

áll, sem pedig a jelenlegi miniszterium tagjaihoz nem méltó. A koalíciós kormányzás ugyanis, ahogy a helyzet ma kialakult, tovább fenn nem tartható. Egyrészt nem tartható fenn azért, mert a koalícióban levő pártok koheziója már megszűnt s a koalíció felbomlott, ha az hivatalosan nem is publikáltatott. A pártok nem tudnak és nem akarnak együtt működni, mert ez idő szerint nem tudják megtalálni azt az alapot, amelyen a három évvel azelőtt megkezdett munka folytatható volna. Minthogy tehát a koalíció de facto megszűnt, a koalícióból alakult kormányoknak meg ideiglenes hatalma sem felel meg többé az alkotmányos és parlamentáris követelményeknek. De azonkívül is, az után a serelem után, amely Wekerle akkor érte, mikor Lukács László az ő megkerülésével homo regiusnak nevezetett ki azzal a megbízatással, hogy a miniszterelnök háta mögött lépjen érintkezésbe Kosuth Ferenczcel és a függetlenségi párttal, elképzelhetetlen, hogy Wekerle ennek konzekvenciáját le ne vonja s egy percig is megmaradjon a miniszteriumnak akár ideiglenes vezetésében is. Az ő felmentése pedig az egész miniszterium felmentését vonja maga után és minden valószínűség szerint a végleges felmentés holnap meg is történik s néhány nap mulva publikáltatik is a hivatalos lapban.

Ma tehát új helyzet állt elő s a legnagyobb szerencsétlenség a bekés kibontakozásra, hogy még a függetlenségi pártban sem egységes a vélemény, hogy a megoldásnak minő módját kell választani. Abban a tekintetben egységes a függetlenségi párt véleménye, hogy a kibontakozás egyedül módja csakis függetlenségi kabinet kinevezetése lehet. De hogy ez a függetlenségi kabinet hogyan jöjjön létre, arra nézve már nagyon szetoszianak a vélemények.

Olyan politikus, aki Lukács László közvetlen közeléből való s nezeit teljesen ismeri, arra a kérdésre, hogy milyenek látja a helyzetet, ezt válaszolta:

Változatlanok. A koalíciós kormány ma sem tudott megegyezni. Ez természetes is, kezdettől fogva az volt a legnagyobb bajuk, hogy nem volt meg köztük az egyetértés.

— Most mi következik? — kerdezték.

— A király nem tehet egyebet, ha csak Wekerle Sándor más ajánlattal nem jön — úgy tudom, nem jön — mint hogy felmenti a kormányt. Nem nyomban holnap, mert az ország egy percig sem maradhat felelős kormány nélkül. De legkésőbb néhány napon belül. Addig meglesz az új kormány.

— A koalíció itt minden kombinációból ki van rekesztve?

— Mindenből. Vagy meglesz a megegyezés Lukács és a függetlenségi párt közt az általa ajánlott alapon — esetleg történhetnek itt még módosítások — vagy ezt meg hiúsítják s akkor a korona kénytelen lesz megtenni a lépést, melyek kényszerítik: tiszta hatvanhetes, valószínűleg ó-szabadelvű kormányt nevez ki s megbizza azzal, törekedjen magának pártot szerezni.

— Ez persze, szemből találja magával a nemzeti ellenállást?

— Ne tessék ezt gondolni. Nemzeti ellenállás többet aligha lesz Magyarországon. Ez a nép sokkal jobban kijózanodott már. Lesz talán kis ugrándozás, de a vaskezü,

erős rendszabályok nem maradhatnak siker nélkül. Annál is inkább, mert a vármegyei tisztviselők maguk tiltakoznak még csak a feltevés ellen is, hogy ismét az ő hatukon akarjanak nemzeti ellenállást csinálni. Természetesen ez meg fogja ismét az ország nyugodt és bekés munkáját zavarni.

Évzáró ünnepély.

A Bethlen-kollégium évzáró ünnepélye a várbeli ref. templomban tartott f. hó 20-án nagy közönség jelenlétében.

A közönség éneke és Zayzon János választanár megható szép imája után Bartha Zsigmond rektor-professzor tartotta meg évzáró beszédét, melyben részletesen beszámolt az iskolai év nevezetesebb eseményeiről. Beszéde végén a megindulástól áthatott hangon vett búcsút az ifjuságtól és a tanári pályától, melyet 30 évi szolgálat után befejezni készült. Gáspár János főgondnok választott a rektor búcsuszavaira. Az előjáróság nevében meleg köszönetet és elismerést mondott azon hű, buzgó és fáradhatatlan működésért, melylyel Bartha Zsigmond úgy a tanári széken, mint a kollégium vagyontügyének szolgálatában elévülhetetlen érdemeket szerzett. A közönség lelkes éljenzése közben fejezte ki azon óhaját, hogy a nyugalomba készülő tetterős és tenni kész ferfiú még sok hasznos szolgálatot tehessen a református egyház és iskola közügyeinek.

A lelkes szép beszéd után következett a pályadíjak, pénz- és könyvjutalmak kiosztása.

A Kovrig-féle egyenként 100 k. jutalmat Szilágyi Gyula, Vásárhelyi László, Jenei E. VIII, Szentkirályi Géza VI, Veress István V, ifj. Kovács Sándor IV, Sukösd István III, Takács E. IIb, Lázár Miklós és Gyórfi György IIa, tanulók. Jogtört. pályaművel: Váro Pál VIII 31:58 k.

Klasszikaphilológiával Szilágyi Gyula 25 k, Jenei E. 15 k, Boér Tibor VII dicséretet.

Mennyiség tani pályázaton Szentiványi Árpád 40 k. nyert.

Term. rajzi gyűjteményben való munkásságért Sáska L. VI. o. 35 k, Beczáló Dénes IV 5 k.

Irod. pályaművel: Ruzsás Dezső VII 50 k, Berde K., Vásárhelyi L. VIII közös munkásságukért 50 k.

Szavaltatért: Jenei, Szilágyi VIII Boér Tibor, Bihari Kálmán III. egyenként 10—10 k.

Vallásosköri munkásságért: Vásárhelyi L. 20 k.

Görög-pályázaton Kovács Lajos V. 7 k.

Rajzért Bedő Dénes IV. 16:45 k, Lőrincz Samu III. 9 k. 85 f.

Zeneért Benedek E. 15:4 nyertek.

A testgyakorlásban való jelességükért Ruzsás Dezső és Székely István 10—10 k, Dávid Gy. 5:04, Ungerpek 5 k, Kárpáti Z. VI. 5 k. nyertek.

Mint jeles diákok a Teleki-fele alap 16 k. kamatát kapták: Bíró György VI, Érsek E. V, Kovács Lajos V.

A Josinczy-alap 33:16 k. díjait Farnos J., Budai D., Kobori József VII. tanulók.

Jeles I. g. o. 20—20 k. díjat: Farnos László, Bartha Dénes, Benke E. és Lázár István nyertek el.

Az önk. körös olvasó egyleti munkásság jutalmául: Berde K., Vasárhelyi László 20—20 k., Jenei E. VIII, Budai D. és Sipos D. VII 10—10 k. Szilágyi Gyula 8,96 fill. Farnos Gáspár alapkamatját Ruzsás D. VIII 920 fill. Darvasy-fele rajz-alapítvány kamatját Kovács Lajos V. 8:27 k. A Bodola-alapból szepirásért Lázár Miklós II a. o. 36:32 k. Szotyori János II a. o. 15:79 k., Kovács Ödön II a. o. 53 fill.

A Farnos Elemér alap kamatját Érsek T. I. o. 15:04 k. nyerte el.

10—10 k. a rajzolásban elért sikerükért Kocsis Lajos és Szilágyi László IV. o., 5—5 k. Medgyesi J. III, Györfi György II a., Tomcsik József I. és Érsek T. I. o. nyert. — Halmágyi tanár ajándékából egy-egy aquarell festék dobozt nyertek: Pap J. II, Farnos L., Bartha D. és Lázár I. I. o. — Földes Ede adományából: Sükösd J. IV. o. és Nagy György II a. 5—5 kor.

Éneklésbeli érdemükért Sándor Jenő VIII és Fehér Károly VII 5—5 k. Csutak F. VI, Lórinéz S. III, Szász J. V, Tomcsik József I. hegedűért Balázs A. III és Medgyesi István III 5—5 k. mindnyájan a Gáspár-fele alapból.

A honvédelmi miniszter adományából czéllővésért Pataki E. VII 20 k., Vasárhelyi István VII és Váró Pal VIII 15—15 k. Agyagási Elek III o. 10 k.

A tornaköri pénztár tornajutalom címen Fogarasi Pál VIII, Nagy Árpád VII, Fogarasi Z., Barzán Jekab., Szabó Árpád V. o. tanulóknak 5—5 k. adott.

Dr. Asztalos Kálmán ügyvéd 10 k. adományát szép testtartású jeles tornász Bangarh J. nyerte meg.

Dr. Jenei Elek 20 k. adományát mint jeles matematikus Szentiványi Árpád VII o. nyerte.

Term.rajzi versenyen: ifj. Kovács S. IV, Sáska László V, Szentiványi Géza VI. o. 10—10 k. 4 tanuló dícséretet nyert. Özv. Kovács Józsefné 25 k., dr. Varró László 10, Pap Zoltán 10 k. összeggel gyarapították a term.rajzi jutalmat.

Özv. Kovács Józsefné adományából magyar nyelv és irod. ban kiváló eredményért Vasárhelyi László VIII. 10 k., Budai D. VII, Kossa Aladár és Szentiványi Géza VI. 5—5 k. nyertek.

Fényképezésért Mátyás Ákos könyvet.

Czéllővésben elért sikerért érmet kapott 25 tanuló.

A tanítóképzőben a) pénzjutalmat kaptak: Gyenge Károly IV 71 k., Magyar Kálmán IV 45 k., Bartha István IV 38 k., Bodor Imre IV 25 k., Domokos Sándor II 10 k., Csiki Béla II 16 k., Fekete Károly IV 6 k., Bedő Miklós IV 4 k., Király Albert II 5 k., Zalányi György III 5 k., Filep Zoltán III 15 k., Székely Sándor III 5 k., Derzsi Ferencz II 5 k., Nagy Gyula II 5 k., Bán György III 10 k., Filep Zsigmond III 10 k., Sidó József IV 10 k., Vincze Imre IV 10 k., Deák Károly 5 k.

b) Disztárgyat, vagy könyvjutalmat nyertek: Gyenge Károly IV, Szabó Károly II, Deák Károly III, Magyar Kálmán IV, Nagy Dezső II, Mészáros Károly IV, Domokos Sándor II, Nagy Mihály III, Józsa Zoltán IV, Benedek Géza II, Krizbai György I, Filep Zsigmond III, Csósz Ferencz III, Káptalan Miklós II, Labancz Géza II, Kusztos István III, Kése József II, Barát Béla II, Filep Zoltán IV.

c) Felszerelt festékdobozt kaptak: Szabó Károly II, Benedek Géza II, Barát Béla III, Filep Zoltán V.

d) Emlékérmeket kaptak: Bán György III, Filep Zsigmond III, Sidó József IV, Bartha István IV, Fekete Károly IV, Barát

Béla III, Székely Sándor III, Zalányi György III, Kusztos István III, Deák Károly III, Csósz Ferencz III, Filep Zoltán III, Kése József III, Magyar Kálmán IV, Györfi Samu III, Nagy Mihály III, Bencze András IV, Gyenge Károly IV, Vitályos János IV, Bedő Miklós IV, Vincze Imre IV Csiki Béla III, Bihari Károly II, Bodor Imre IV, Gidai Sándor III. növendékek.

A növendékek jutalmazásához pénz, könyv, tárgy vagy erem adományozásával hozzájárultak: a nm. közoktatásügyi és a honvédelmi miniszter, báró Bánffy Kázmír alispán, dr. Bartók György, Fejes Áron, Földes Ede, Csaplár Aladár, a nagyenyedi „Károly Asztaltársaság,” Szőke Istvánné, Székelyhid József honvéd százados.

Mivel töltse a diák a vakációt.

Mikor az iskola ajtóit bezárulnak, mindig eszembe jut, hogy mennyi mindent nem tanítanak a mi iskoláink, a mit tanítanok kellene. A legtöbb tanító nem szereti, ha a gyermek kezében pénzt lát. Nem engedi meg, hogy pénzzel bánjék. Ezért aztán a mi tanulóink a pénzt csak cselbadobálásra más efféle szerencsejátékokra tudják használni. Legjobb esetben czukrot vesznek rajta. Mikor pedig fölött korokban komolyan is kezükbe kellene venni, akkor — elverik.

A pénz megbecsülésére és becsületes használatára is tanítani kellene az ifjúságot. Ne tiltsuk el a próbált kereskedelmi kísérletektől, ha az efféle játékokban komolysága és elrettelősége fejlődik. Ne feljünk attól, hogy a pénz látása mindjárt nyerészkedőkké teszi őket, mert ugyan ráfer a magyarra, ha korán elemlességre szokik — még önkárán is.

Erre a szünidei pótanfolyamra sok különféle módot ajánlhatunk az érdeklődő szülőknél. A legkedvesebbek egyike az orvosi növények gyűjtése, szárítása és értékesítése volna.

Orvosi célokra értekesíthető növényeket mindenütt lehet találni. A becses orvosi székfű ott sárgul a Bethlen-utca kövezetétől ki az új sétaut végéig az útszélén, a szemétdombokon már nagy leveleket hajtott a maszlag és a beléndekfű, a hars épen most virágzik, a vetésben a piros pipacs, a kek buzavirág és a réteken a sárga ökörfarkvirág csalogat. Ez mind „pénz a fűben”, — csak össze kell szedni. Az ügyes gyűjtő megkereshet vele egy koronát is napjában — minden nagyobb befektetés nélkül.

Ha a gyűjtésre érdemesebb tíz-husz növényt jól megismerte a gyűjtő, megfelelő szárító helyről kell gondoskodnia. Erre a padlás vagy hiú a legalkalmasabb. Így legalább a nyáron hasznát vehetjük annak a sok üres padlásnak, a mi olyan csúf terpszkedik házaik fölött és messziről hirdeti, hogy a gazda nem ért a takarékos építkezéshez.

A padlásra, ha eléggé szellős — állványokat tákolunk össze lécekből és ezekre könnyű, fakanteres lyukacsos szárító táblákat szerkesztünk.

A kellőképen szedett és tisztított anyagot, hogy jól száradjon többször meg kell forgatnunk. Száradással súlyának mintegy 3—4 ötödét veszíti. Megszáradva dobozokba vagy zsákokba csomagolva jut a kereskedőhöz, gyógyszerészhez, vagy droguistához, a hol mindig könnyen értékesíthetők. A ki a szárításra vállalkozik, jól teszi ha több munkatársat vesz maga mellé a szedéshez, a kiktől esetleg súly szerint átlag árban veheti át a szedett növényt.

A gyűjtésre érdemesebb növényeket az érdeklődők megismerhetik a kollégium ter-

mésztrajzi gyűjteményében, a hol a folyosón vannak kiállítva. A nevezetesebbeket az ár megjelölésével az alábbi jegyzékben közlöm. Bővebb útbaigazítást bárkinek szívesen ad alulírott.

A Nagyenyed környékén gyűjthető értékesebb orvosi növények jegyzéke:

Pipacs. Május—július. Szirmait napos időben szedjük, ponyván, napon szárítjuk, mert csak a színetartó árú értékes. Metermázsája 90—140 korona.

Hársfavirág. Május—júniusban szedhető muvástól. Szárítva mm.-ja 80 kor.

Kökény. Virága áprilisban napos időben szedendő és gyorsan szárítandó. Mm. 150 k.

Maszlag. Levele arnyékban szárítva 16—34 kor. Magva 16 kor. mm.-ként.

Beléndek. Levele virágzaskor szedve, ugyanígy szárítva 30—60 kor. Magva 40—48 kor. mm.-ként.

Keskeny levelű utifű. Levele virágzaskor gyorsan szárítva 24 kor.

Bodzafa. Virága május végén és június elején szedve és szárítva 48 kor.

Orvosi székfű. Virága május végén és június elején szedve és szárítva 50—100 k.

Ciczka fark levele június-júliusban szárítva (padlásra) 20 kor.

Buzavirág szirma szárítva 200 kor.

Fehér üröm (napos kavicsos parlagokon) szára nélkül szárítva 28 kor.

Martilapu levele padlásra szárítva 20 kor.

Cseresznye és meggy szára szárítva 100 kor.

Dinnye és tökmag szárítva 20—30 kor. mm.-ként.

Dr. Szilády Zoltán.

Kérelem.

Június 20-án felhőszakadás volt Borosbenedekben. A villám gyors egymásutánban több helyen lecsapott. A gyönyörű felvessű, csak néhány év előtt restaurált református templom bádogtétőzetét meggyújtotta és csak a református pap erélyességének köszönhető, hogy a régi templom teljesen el nem pusztult. A szakadó záporban sikerült neki és nejeinek a rendelkezésre álló eszközökkel és az elején vonakodó lakosság közreműködésével a tüzet eloltani. Valósággal csodás, hogy a famennyezet sehohy be nem égett és hogy csak a szarvázat égett el részben a bádog alatt. Különösen szerencse volt, hogy a községnek használhatatlan két vízipuskáját pótolni lehetett a Seres Béni kis fecskendőjével. A kár ennek dacára elég nagy és azt az egyház saját erejéből ki nem bírhatja. Különösen elkerülhetlennek látszik egy villámhárító, mert most is a vaskötések vonzották és vezettek a villámot.

Azokat, kik sulyt fektetnek arra, hogy e régi „magyar templom” mielőbb újra céljainak szolgáljon, felkérem, hogy kegyes adományait küldjék be az egyház érdemes és feltétlenül legalkalmasabb előljárójának: Hadházy Ferencz borosbenedeki papnak.

Reinhold Olivér,
kir. t. ny. pü. igazgató.

Vegyes hírek.

— A Bethlen-kollégium előljárósága Fogarasi Béla igazgató helyébe Molnár Károly tanárt választotta meg gimn. igazgatónak. Molnár helyébe internátusi felügyelőnek Báthori Gyulát választották. Fogarasi

Béla 12 év óta igazgatója a gimnáziumnak és egészségi okokból mondott le az igazgatóságról, melyet általános meglepedésre elismerésre méltón töltött be. Fogarasi László István tanár, az új rektor-professzor bucsuztatta el, szép beszédben méltatván az igazgató érdemeit, melyeket hosszú időn keresztül buzgón teljesített hivatása közben szerzett.

— **Érettségi vizsgálat.** Kollégiumunk főgimnáziumában f. hó 21—23. napjain folytak le az érettségi vizsgálatok Gáspár János főgondnok elnöke alatt és dr. Szádeczky Béla kormánybiztos jelenletében. Az eredmény nagyon szépnek mondható. Jeles 7: Bauer Antal, Benedek Ernő, Jenei Endre, Neumann Albert, Ruzsás Dezső, Szilágyi Gyula, Vásárhelyi László. Jó 3, elégséges 12.

— **A bányalégrobbanás.** A hunyadmegyei Vulkán melletti bányákban tegnapi reggel bányalégrobbanás volt. A munkások közül hét meghalt, nyolc könnyen megsérült. A bánya egész belseje ég és a fojtó füsttől nem lehet előrejutni. A bányában harminckét munkás dolgozott.

— **A vonat kerekei alatt.** Tövis és Gyulaféhérvár között a személyvonat a „Parou Jovului” közeleiben egy Gyulaféhérvárra haladó marosszentimrei Kardos Mária nevű cselédnőt elgázolt. A 16 éves leányzó testét a vonat kerekei a mellkas táján szeltek ketté s nyomban elvesztette életét. Hogy a szerencsétlenség ügyilkosság vagy véletlenségből eredt, nem tudható.

— **Mozgóképek.** Az Apollo-Bioszkop e hétre közkívánatra itt maradt, hogy még a többi sikerült képeit is bemutassa. Közönségünk tömeges, élénk érdeklődéssel nézi végig a sok humoros és tanulságos képet, melyeket igen jó technikai szakértelemmel mutat be Tóth igazgató.

— **Ha a patak megárad.** Hétfőn este a megyehidnál a megáradt patakon a Fischer-faiskola egyik teherhordó kocsját hajtották át. A mely vízben a kocsi megrekedt és csak egy jó felőrás küzdelem után tudták onnan kihuzni. A szokatlan látványnak sok nézője akadt. Kár nem esett semmiben, csupán a kocsisok fürödtek meg ruhástul az izzapos vízben.

— **Kisiklott vonat.** Élesden a tegnapielőtt este Nagyenyedről elindult tehervonat egyik kocsját a brátkai alagútban kisiklott. Vársonkolyos állomásig a vonat a kisiklott kocsi mellett magával vonszolta. Ennek folytán a kocsinak mind a két tengelye összetört, a kocsi tönkrezuzódott és a pálya megrongálódott.

— **Névmagyarosítás.** Tabareán János nagyenyedi lakos papírárgyári küldöncz vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Debreczeni”-re magyarosította.

— **Értesítés.** Folyó hó 19-én valamelyik kis leány egy tavaszi kabátot (gallér) a leányiskolában felejtett. Az irodámban tölem átvehető. Bedő Dénes isk. ig.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Szerkesztői üzenet.

A balázsfalvi levelet jövő számunkban közöljük.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

esak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

Sz: 3098—1509. tkvi.

Utóajánlati kérvénye a magyarlapádi hitelszövetkezetnek — Csoréa Vasília végrehajtatónak — Filip Miron végrehajtatást szenvedő elleni 994 korona 22 fillér s jár. iránti árverési ügyben.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az 1909. évi április hó 17. napján Paezalka községben a paezalkai 20. sz. tjbven foglalt A + 6 r. sz. 683., 584. hr. sz. fekvő 8 kor., — 9. r. sz. 739. hr. sz. fekvő 12 korona, — 15. r. sz. 1077. hr. sz. fekvő 328 korona, — 20. r. sz. 1548. hr. sz. fekvő 19 korona, — 21. r. sz. 1564. hr. sz. fekvő 8 korona, 22. r. sz. 1623. hr. sz. fekvő 14 korona, — 23. r. sz. 1737. hr. sz. fekvő 27 korona, 25. r. sz. 1871. hr. sz. fekvő 39 korona, — 26. r. sz. 1873. hr. sz. fekvő 29 korona, — 35. hr. sz., 2322. hr. sz. fekvő 29 korona, — a 43. r. sz. 2492/1/2. hr. sz. fekvő 71 korona, — a 203. sz. tjbven A + 1 r. sz. 49. hr. sz. fekvő 430 korona kikialtási árban megtartott árverés alkalmával Domsa Jusztin paezalkai lakos által 71, 41 korona, Csoréa Athanasz paezalkai lakos által 219, 25, 6, 14, 32, 50, 20, 29 és 70 korona, valamint Domsa Jusztin paezalkai lakos által tett 1301 korona legmagasabb ígérethez a magyarlapádi hitelszövetkezet mint az országos hitelszövetkezet tagja által 10% -kal magasabb ígért tételt, melynek alapján bánatpénzül 188 korona 80 fillér és az újabb árverés költségeibe 30 korona a helyi kir. járásbírói letétnapló 68—909. tétele igazolása szerint a nagyenyedi m. kir. adóhivatal mint bírói letétnapló 88/909. sz. alatt letétbe is helyeztetett.

A fennebb részletezett 218 korona 80 fillér bírói letétül elfogadtatik s a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy ezen összeget további bírói intézkedésig kezelje.

Az 1909. évi 290. számú végzése alapján az 1909. évi április hó 17. napján megtartott árverés az 1908. évi XLII. t. cz 27. §-a értelmében hatálytalannak nyilvánítottatik, s a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy a letétnyilvántartási napló 65/909. tétele és 85/909. naplócikk alatt bánatpénz ezúton bevételezett 204 korona 10 fillérből 141 korona 30 fillér, azaz: Egyszáznegyvenegy korona 30 fillért Domsa Jusztin paezalkai lakos kezéhez és 62 korona 80 fillért, azaz: hatvankettő korona 80 fillért Csoréa Athanasz paezalkai lakos kezéhez a letéti kamattal együtt szabályszerű nyugtájukra, a jogerősség bevarása nélkül fizesse ki.

A megtartott árverés költségei 15 korona 72 fillér végrehajtó, 2 korona kikialtáló díjakkal és ezennel a dr. Müller Jenő mint Csoréa Vasília és a nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár képviselője részére megállapított 24 korona 30 fillérrel együtt 70 korona 20 fillérben állapították meg.

Egyidejűleg az utóajánlat folytán az újabb árverés a paezalkai 20. sz. tjbven foglalt A + 6. r. sz. 683., 684. hr. sz. fekvő 78 korona 10 fillér, — 9. r. sz. 739. hr. sz. fekvő 45 korona 10 fillér, — 15. r. sz. 1077. hr. sz. fekvő 240 korona 90 fillér, — 20. r. sz. 1548. hr. sz. fekvő 27 korona 50 fillér, — 21. r. sz. 1564. hr. sz. fekvő 6 korona 60 fillér, — 22. r. sz. 1623. hr. sz. fekvő 15 korona 40 fillér, — 23. r. sz. 1737, 1738. hr. sz. fekvő 35 korona 20 fillér, — 25. r. sz. 1871. hr. sz. fekvő 55 korona, — 26. r. sz. 1873. hr. sz. fekvő 33 korona, — 35. r. sz. 2322. hr. sz. fekvő 31 korona 90 fillér, — 43. r. sz. 2492/1/2. hr. sz. fekvő 77 korona — és a paezalkai 203. sz. tjbven A + 1. r. sz. 49., 50. hr. sz. fekvőkre 1431 korona 10 fillérben ajánlott kikialtási árban azon hozzáadással rendelkeztek el, hogy az utólag beadott ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül s még akkor is kötelező, ha az árverésen meg nem jelenik, — és ha a megajánlott összegnél magasabb ígért nem tétetik, azon esetben az ingatlan általa megvettettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés az 1909. évi július hó 7-ik napján délelőtt 9 órákor Paezalka községházánál nyilvánosan fog megtartatni az alábbi

feltételek mellett:

1. Árverezni szándékozók utóajánlattevő és az 1908. évi XLII. t. cz 21. §-ában említették kivételével tartoznak az ingatlanok után megállapított illetve az idézett

tezik 25. §-a esetén kiegészített bánatpénzt készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg annak a bíróságnál történt elhelyezését igazolni.

2. Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt az egyes részletek után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárhoz befizetni.

3. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelenik.

5. Ha az árverésnél az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek nyilvánítottatik, nagyobb ígért tétele esetén vevő a bánatpénzt az 1908. évi XLII. t. cz 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

6. Ezen árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

7. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az annak folytán tartott árverés megsemmisítetté, újabb árverés rendeltetik el.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi május hó 8-án.

Weiner Sándor,
kir. jbró.

155 1—1

1821—909 szám.

Árverési hirdetés.

A marosújvári községi bíróság ezennel közhírré teszi, hogy 1909. V. 250/1 sz. végzése által Jonász Izidor ellen a „Közérdek” kiadóhivatala részére 36 K. követeles végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 100 K. becsült 1 darab szürke szőrű paripa lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minnek a helyszínen, vagyis Marosújváron az alperes lakásán leendő eszközésére határidőül 1909-ik évi július hó 1-ső napjának délután 3 órájára tüzetik ki, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen szükség esetében becsáron alul is eladni fognak.

Kelt Marosújvár 1909. évi június hó 20. napján.

A községi bíróság nevében:

Kurta Károly
k. jz.

Bethlen-kollégium joglgy- és jószágigazgatója

Nagyenyeden.

Hirdetés.

A Bethlen-kollégium előjáróságának 334—1909. számú határozata alapján arlejtést hirdetek a kollégium konviktusában az 1909—10. iskolai év folyamán a gimnázium és tanítóképző-intezet növendekéi élelmezésének el látására.

Részletes feltételek a kollégium gazdasági irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vállalkozni óhajtok zárt írásbeli ajánlatokat folyó évi július hó 10-én délelőtt 10 óráig a bírósághoz nyújtani be; melyeknek ugyanezen időben leendő felbontásánál az érdekeltek jelen lehetnek. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vetetnek.

Pályázók ajánlatukban szóval és betűvel is írják ki, hogy egy tanuló napi kosztját hány fillérért vállalkoznak el; jelentsék ki, hogy az arlejtési feltételeket ismerik, azokat elfogadják.

Az ajánlat mellé 800 korona bánatpénz melleklendő, akár készpénzben, akár ovadékképes értékpapírban.

Nagyenyed, 1909. június 21.

Rick Béla,
jószágigazgató.

158 1—2

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és osillárokból rendezett állandó kiállítás megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

Bérelti hirdetés.

A Bethlen-kollégium tulajdonát képező Bethlen-utcai 7. és 9. számú emeleti lakások földszinti helyiségekkel együtt, folyó 1909. év szeptember 29-én kezdőleg egy évre, nyilvános árverés útján bére adatnak.

Kikialtási összeg egyenként 1000—1000 korona.

Bánatpénz 10%.

Árverés folyó hó 27-én d. e. 10 órakor tartatik a kollégium jóságigazgatósági irodáján, hol a részletes feltételek a hivatalos órák alatt, korábban is megtekinthetők.

Nagyenyed, 1909. június 19.

Rick Béla,
jóságigazgató.

157 2-2



Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem e város és vidéke nagyérdemű közönséget, hogy helyben, Nagyenyeden, a nagy szünidő alatt saját termemben

ZÁRTKÖRŰ TÁNCZISKOLÁT

nyitok. Minden újabb tánczót a legmodernebb stílusban oktatok.

GENTRI-BOSTON

magánórákat intelligens uri családnál úgy csoportok, mint egyes személyek részére szívesen es előnyös feltételek mellett adok.

Iskolai növendékeknek délután 5—7 óráig, felnőtteknek 8—10-ig.

Beiratkozni a táncziskola helyiségében a nap bármely órájában lehet és lakásomon: **Tóvis-utca 45.** szám alatt, hol egy villanyos zongora is olesón eladó, amely 4-féle keppen is játszák, t. i. Automata és kézzel epugy mint más zongorán lehet rajta játszani, sőt meg forgatható is, a hol niucs villany.

Becses pártfogást kér tisztelettel

HERLITSKA NÁNDOR,

156 2-4 okleveles táncztanító. (Budapestről.)



KRISTÁLY szénsavnyomás alatt töltött

forrásásványviz.

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz. Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben

Főraktár:

Grünfeld Dávid utcai cégénél, Nagyenyeden.

126 16-17



Nagyenyedi Kisagító Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalék alap 210.000 kor.	
Előnyös Vásárol Letétbe Időgen Váltókat Allandó betétet	kölcsönt ad betétlázasra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. és elad értékpapírokat. elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett. kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- | | |
|--|--|
| <p>A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.</p> <p>b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.</p> <p>B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.</p> <p>a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.</p> <p>b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.</p> <p>C. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.</p> | <p>b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.</p> <p>c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.</p> <p>D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.</p> <p>a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.</p> <p>b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.</p> <p>c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.</p> <p>d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.</p> |
|--|--|

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Alsófehér m. **Gyümölcsfák,** dísz- és kerítésnövények stb.
Nemes szilvaesemétkben nagy készlet.

Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL cégénél Szentkirály-utca 128.

80 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárnyasztó Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.